

Raad voor Cultuur

Aan

De Staatssecretaris van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschappen
p/a de Algemene Rijksarchivaris
Postbus 90520
2509 LM 's-Gravenhage

Onderwerp

Ontwerpselectielijst archiefbescheiden *Cultuurbeheer* over de periode 1945-2000 voor de zorgdraggers de ministers van Algemene Zaken, Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Buitenlandse Zaken, Defensie, Economische Zaken, Financiën Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit, Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Verkeer en Waterstaat, Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu, de Nationale Ombudsman, de openbare universiteiten, de Algemene Rekenkamer, de Hoge Raad van Adel en de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Zeer geachte mevrouw Van der Laan,

1. Bij uw hiernaast vermelde brieven deelde u de Raad voor Cultuur mede, dat de bovengenoemde zorgdraggers in de zin van de Archiefwet 1995, hebben verzocht uw medewerking te verlenen aan de vaststelling van de selectielijst archiefbescheiden *Cultuurbeheer* over de periode 1945-2000.
In uw brief verzocht u de Raad om binnen drie maanden advies uit te brengen. Hierbij biedt hij u zijn bevindingen¹ aan.
2. De Raad heeft de ontwerplijst in eerste instantie aan procedurele en vervolgens aan inhoudelijke aspecten getoetst. Zijn belangrijkste bevindingen worden in respectievelijk de paragrafen 4 en 5 uitgewerkt. Mits rekening wordt gehouden met zijn aanbevelingen, adviseert de Raad u deze selectielijst vast te stellen voor de periode 1945-2000.
De in uw adviesaanvraag gestelde specifieke vragen worden in de paragrafen 3, 4 en 5 van dit advies mede beantwoord.
De bijlage bij dit advies bevat een aantal concrete aanbevelingen voor redactionele verbeteringen die de bruikbaarheid van de lijst kunnen bevorderen en misverstanden over de interpretatie van handelingen kunnen voorkomen.

R.J. Schimmelpennincklaan 3

Postbus 61243

2506 AE Den Haag

Telefoon 070 - 310 66 86

Telefax 070 - 361 47 27

E-mail cultuur@cultuur.nl

Datum

Uw kenmerk

C/S.03/2331 en

C/S/03/2354

Uw brieven van

15-09-2003 en

04-10-2003

Ons kenmerk

arc-2003.6426/2 en

arc-2003.6517/2

¹ Dit advies is voorbereid door de Bijzondere Commissie Archieven van de Raad.

3. *Toetsing van procedurele aspecten*
§ 3.1. *Ontwerplijst*
Deze ontwerplijst is tot stand gekomen overeenkomstig de methode, die uitgaat van een analyse, beschrijving en waardering van handelingen van de (rijks-)overheid, de zgn. PIVOT-methode. Aan het ontwerp is een institutioneel onderzoek vooraf gegaan, waarvan verslag is gedaan in het rapport *Cultuurbeheer. Een institutioneel onderzoek naar het cultuurbeheer van de rijksoverheid in de periode 1945-2000* (Den Haag, 2001, PIVOT-rapport nr. 125).

§ 3.2. *Drieboeksoverleg*
Bij uw adviesaanvraag was tevens gevoegd een exemplaar van het verslag betreffende het zogenaamde drieboeksoverleg, waarin, zoals voorgeschreven in artikel 3 van het Archiefbesluit 1995, ontwerpselectielijsten tot stand komen.

Hieruit is de Raad gebleken, dat dit overleg voor alle aanvragende zorgdragers was samengesteld zoals artikel 3, eerste lid, van het Archiefbesluit 1995 voorschrijft. Al ten tijde van het drieboeksoverleg is een historicus uitgenodigd om als externe deskundige aan de voorbereiding van de ontwerplijst mee te werken.

§ 3.3. *Terinzagelegging*
De openbare terinzagelegging heeft, zoals uw adviesaanvraag vermeldt, niet geresulteerd in reacties.

4. *Toetsing van inhoudelijke aspecten*
Mede op grond van zijn hiervoor vermelde bevindingen heeft de Raad getracht zich een oordeel te vormen over de inhoudelijke aspecten van het onderhavige ontwerp. Hij heeft daarbij vooral gelet op de reikwijdte van de ontwerplijst (§ 4.1), de wijze waarop de gehanteerde selectiedoelstelling en de daaraan gerelateerde selectiecriteria zijn toegepast (§ 4.2), alsmede op de vraag of in afdoende mate met de verschillende belangen rekening is gehouden (§ 4.3).

§ 4.1. *De reikwijdte van de ontwerplijst*
De ontwerplijst bevat voorstellen omtrent de selectie van handelingen over de periode 1945-2000, waarvan de neerslag valt onder de archiefwettelijke zorg van bovengenoemde zorgdragers.
De Raad constateert met voldoening dat deze ontwerplijst door bijna alle betrokken zorgdragers tegelijk wordt ingediend. De doelmatigheid van het proces is daardoor zeer bevorderd. Het is de Raad opgevallen dat alle verzelfstandigde cultuurdiensten, met uitzondering van de Inspectie Cultuurbezit, onder verwijzing naar de beheersregeling van het ministerie van OCW als gemandateerd zorgdrager optreden. Hij vraagt zich af of de Inspectie Cultuurbezit van dit mandaat heeft

Pagina

2

Ons kenmerk

arc-2003.6426/2 en

arc-2003.6517/2

afgezien, dus of het juist en terecht is dat de minister van OCW de vaststellingsprocedure voor de actor Inspectie Cultuurbezit heeft doorlopen. Hij verzoekt u in uw reactie op dit advies duidelijk aan te geven wie bevoegd is op te treden als zorgdrager voor de Inspectie Cultuurbezit. Mocht het zo zijn dat de Inspectie, net als bijvoorbeeld de Rijksarchiefinspectie, zelf zorgdrager is, dan moet vaststelling van de lijst voor de Inspectie vooralsnog achterwege blijven omdat niet gebleken is dat de Inspectie de archiefwettelijke vaststellingsprocedure heeft doorlopen.

Pagina

3

Ons kenmerk

arc-2003.6426/2 en

arc-2003.6517/2

Niet alle op het beleidsterrein actieve zorgdragers dienen de lijst in. Verwarrend is, dat de ontwerplijst zoals deze aan de Raad is voorgelegd, ook handelingen bevat van zorgdragers die *niet* betrokken zijn in de nu lopende aanvraag tot vaststelling. Het gaat hier om de Mondriaanstichting, de rijksmuseale instellingen en de Raad voor Cultuur.

De Raad adviseert u de handelingen van de onder deze zorgdragers vallende actoren uit de lijst te verwijderen.

§ 4.2. Toepassing van de selectiedoelstelling en - criteria

Uit het driehoeksverslag en de aanvullende rapportage blijkt, dat de selectiedoelstelling is toegepast in de versie waarin ook rekening wordt gehouden met het aspect van het veilig stellen van de bronnen voor de kennis van de Nederlandse samenleving en cultuur.

Met betrekking tot de aan die doelstelling gerelateerde selectiecriteria constateert de Raad dat als zodanig de criteria uit 1997 zijn gebruikt, die niet formeel zijn vastgesteld. De Raad is verontrust over het uitblijven van de door het Nationaal Archief aangekondigde aanpassingen in de wijze van archiefselectie, waarin de kwestie van de status van de selectiecriteria zou worden meegenomen.

§ 4.3. De waardering van de in artikel 2, eerste lid, onder d, van het Archiefbesluit 1995 bedoelde belangen.

Ten aanzien van de feitelijke toepassing van de selectiedoelstelling en de daaraan gerelateerde selectiecriteria is het de Raad, op basis van het verslag driehoeksoverleg, niet zonder meer duidelijk, dat het administratieve belang, omvattende de aspecten 'verantwoording en bedrijfsvoering', genoegzaam is gewaardeerd. Het driehoeksverslag heeft de Raad er wel van overtuigd dat met het belang van de recht- en bewijszoekenden voldoende rekening is gehouden.

De Raad hecht er zeer aan op te merken dat het verslag over het driehoeksoverleg met betrekking tot deze ontwerplijst uitblonk in accuratesse, helderheid en volledigheid. Duidelijk is te volgen dat en welke afwegingen er op basis van welke argumenten en gegevens zijn gemaakt in de loop van de totstandkoming van de ontwerplijst.

5. *Nadere beoordeling van de ontwerplijst*

In aansluiting op bovenstaande overwegingen en bevindingen heeft de Raad de verschillende onderdelen van de ontwerplijst bezien. Deze geeft hem aanleiding tot het plaatsen van de volgende opmerkingen.

Samenhang met andere selectielijsten

Het beleidsterrein *Cultuurbeheer* heeft raakvlakken met diverse andere beleidsterreinen, zoals *Overheidsinformatievoorziening* (BZK), *Monumenten zorg*, *Kunsten en Media* (allen OCW). Over de afbakening van de selectielijsten op die onderscheiden terreinen wordt nauwelijks gerept. Zoals blijkt uit het verslag van het driehoeksoverleg (p. 23) zijn de opstellers van de lijst zich van de samenhang met andere terreinen niet bewust geweest. Dat is niet alleen slecht voor de consistentie, dus de kwaliteit, van het selectie-instrumentarium, maar ook voor de doelmatigheid van het vele voorbereidende werk dat verzet moet worden om een selectielijst op te stellen. Een goede afbakening voorkomt dubbel werk. De Raad adviseert u de Algemene Rijksarchivaris er op te doen toezien dat zorgdragers zich er in een zo vroeg mogelijk stadium van voorbereiding van een selectielijst van vergewissen of er sprake is van raakvlakken en/of overlap met andere beleidsterreinen en daarmee rekening te houden bij de opzet en afbakening van hun onderzoek.

Niet altijd zijn verbanden met andere beleidsterreinen en bijbehorende selectielijsten even voor de hand liggend. Zo bleek ook de ontwerpselectielijst *Deviezenbeleid*, die tegelijk met de lijst *Cultuurbeheer* aan de Raad werd voorgelegd, handelingen te bevatten over de in- en uitvoer van kunstvoorwerpen. In het driehoeksoverleg over de lijst *Deviezenbeleid* heeft de materiedeskundige historicus aangedrongen op bewaring van de neerslag van de handelingen van de minister van CRM met betrekking tot de in- en uitvoer van kunstschaten. Hij refereerde daarbij aan 'de recente beroering over de eigendom van verschillende kunstschaten', zoals het geschil over de collectie Goldreier. De betreffende handelingen van de minister van CRM zijn daarop voorgedragen voor bewaring op grond van criterium 5.

De lijst *Cultuurbeheer* bevat vergelijkbare handelingen. De handelingen 262, 263 en 272, worden, hoewel deze zelfs specifiek betrekking hebben op *beschermde* cultuurgoederen, voorgedragen voor vernietiging na het verstrijken van de termijn van 10 jaar. Datzelfde geldt voor handeling 282, die gaat om de toestemming van de uitvoer van cultuurgoederen buiten Nederland.

De Raad adviseert u om de neerslag van deze handelingen, in navolging van de ontwerplijst *Deviezenbeleid*, te bewaren.

Pagina

4

Ons kenmerk

arc-2003.6426/2 en

arc-2003.6517/2

Niveau van de handelingen

De lijst geeft een zeer gedetailleerde beschrijving van de handelingen op het beleidsterrein. Handelingen zijn zeer specifiek geformuleerd. Het is zeer de vraag of deze mate van detaillering voor de bruikbaarheid van de lijst bij selectie en dossiervorming noodzakelijk is. Het is daarentegen wel zeker dat de omvang van de lijst en de zeer specifieke formulering van handelingen het onderhoud van de lijst zullen bemoeilijken en verzwaren.

De Raad is zich er van bewust dat het rigoureuze uitdunnen van de lijst in deze vergevorderde fase van voorbereiding niet aan de orde is. Toch hecht hij eraan dit punt onder uw aandacht te brengen.

Pagina

5

Ons kenmerk

arc-2003.6426/2 en

arc-2003.6517/2

Handelingen met betrekking tot voorlichting

Handelingen die voorlichtingsactiviteiten beschrijven, komen op elk beleidsterrein voor. Doorgaans wordt er een dubbele waardering aan toegekend: vernietigen na afloop van een vrij korte periode van 1 a 3 jaar, en 1 exemplaar van gedrukt voorlichtingsmateriaal blijvend bewaren.

In deze lijst worden voorlichtingshandelingen niet uniform gewaardeerd. Handeling 9 wordt voorgedragen voor vernietiging na 2 jaar; handeling 256 voor vernietiging na 10 jaar en handeling 610 ook voor vernietiging na 10 jaar, maar met de gebruikelijke uitzondering van 1 exemplaar van gedrukt voorlichtingsmateriaal.

De Raad adviseert u deze waarderingslijnen te stroomlijnen en daarbij aansluiting te zoeken bij de gangbare handelswijze van dubbele waardering.

Overigens merkt de Raad op dat ook deze aanbevolen gangbare handelswijze feitelijk niet meer helemaal voldoet, nu internet een steeds belangrijker medium van overheidsvoorlichting wordt. De eis van het bewaren van 1 exemplaar van gedrukt voorlichtingsmateriaal zou eigenlijk breder geformuleerd dienen te worden ('gepubliceerd materiaal'). De Raad adviseert u te doen onderzoeken wat de financiële en beheersmatige implicaties daarvan zouden zijn om van daar uit te komen tot een waarderingsvoorstel dat recht doet aan de selectiedoelstelling maar ook haalbaar is.

Handelingen met financiële bescheiden als neerslag

Handelingen met financiële bescheiden als neerslag -en dat gaat op dit beleidsterrein om aanzienlijke hoeveelheden- worden voorgedragen voor vernietiging na afloop van 10 jaar. Conform de comptabiliteitswetgeving is een termijn van 7 jaar voldoende. De Raad adviseert u de zorgdragers erop te wijzen dat een verkorting van de vernietigingstermijn met 3 jaar een aanzienlijke verlichting van de beheerslast kan betekenen als het gaat om bestanden van deze omvang. Hij adviseert u dan ook om deze vernietigingstermijn te verlagen naar 7 jaar.

Overigens is ook in het driehoeksoverleg over deze lijst door de gezamenlijke universiteiten naar aanleiding van handeling 180 bepleit om de termijn van 7 jaar te hanteren.

Rechtspositionele handelingen

De ontwerplijst *Cultuurbeheer* bevat een groot aantal handelingen met betrekking tot de rechtspositie van specifieke groepen ambtenaren of soms zelfs specifieke functionarissen. Het gaat om de handelingen 15, 164, 260, 262, 314, 316, 478, 479, 507, 526, 528, 551, 553 en 555. De Raad is van mening dat deze handelingen overbodig zijn, omdat de selectielijst *Arbeidsvoorwaarden ambtenaren sector Rijk*, die voor het grootste deel van de hier optredende zorgdragers al van kracht is, daarin voorziet.

De Raad adviseert u dan ook deze handelingen uit de lijst te verwijderen.

Pagina

6

Ons kenmerk

arc-2003.6426/2 en

arc-2003.6517/2

Handelingen met betrekking tot subsidieverlening

In de ontwerplijst komen veel handelingen voor die betrekking hebben op subsidieverlening. Elke specifieke wettelijke grondslag voor subsidieverlening heeft specifieke handelingen opgeleverd. Dat heeft geleid tot handelingen die sterk vergelijkbaar zijn, maar toch niet vergelijkbaar gewaardeerd worden.

Hier wordt zichtbaar dat ver doorgesloten detaillering van een selectielijst niet alleen ondoelmatig is, maar ook de kwaliteit van het selectiebeleid negatief kan beïnvloeden. Consistent waarden is, zo blijkt hier, erg moeilijk als er veel sterk vergelijkbare handelingen voorkomen.

Met betrekking tot subsidieverlening aan (rijks-)museale instellingen bevat de lijst 5 handelingen:

107: *verstrekken*, waardering V 10;

112: *beslissen over*, waardering B 1;

117: *wijzigen of intrekken*, waardering V 10;

138: *vaststellen*, waardering B 1;

139: *verminderen of intrekken*, waardering V 10.

Met betrekking tot subsidieverlening aan de Mondriaanstichting bevat de lijst 4 handelingen:

190: *beslissen*, waardering B 1;

195: *wijzigen of intrekken*, waardering V 10;

215: *vaststellen*, waardering B 1;

216: *verminderen of intrekken*, waardering V 10.

Voor de Raad zijn de verschillen tussen deze handelingen niet duidelijk en de verschillen in waardering niet te rechtvaardigen. In de praktijk van toepassing van de methode institutioneel onderzoek is het immers goed gebruik dat een handeling die een beslissing tot toekenning beschrijft, ook geacht wordt het eventuele ongedaan maken en/of wijzigen van die toekenning te

omvatten.

De Raad bepleit bewaring van subsidiebeschikkingen op grond van criterium 5, en vernietiging van de financiële neerslag van subsidieverlening conform de comptabiliteitsregels, dus na afloop van een termijn van 7 jaar. Dezelfde handelswijze wordt in de ontwerplijst overigens wel voorgesteld voor de neerslag handeling 146 over de aankoopsubsidies voor beeldende kunst.

Handelingen met betrekking tot indemniteitsverlening

Handeling 178 behelst het vaststellen van indemniteit en wordt voorgedragen voor bewaring. Handeling 179 betreft intrekking van een indemniteitsverklaring of verlaging van het bedrag waarvoor indemniteit wordt verleend en zou in aanmerking komen voor vernietiging na 10 jaar.

Ook hier ziet de Raad geen wezenlijke verschillen tussen de handelingen, immers beiden hebben betrekking op beschikkingen ten aanzien van indemniteit. In aansluiting op wat hierboven is voorgesteld ten aanzien van de neerslag van subsidieverlening, pleit de Raad ook hier voor bewaring van beschikkingen op grond van criterium 5 en vernietiging van financiële neerslag na afloop van 7 jaar.

Handelingen met betrekking tot het toezicht op het archiefbeheer van het Rijk

Het toezicht op het beheer was tot en met 2000 een taak van de Algemene Rijksarchivaris. Vanaf 2001 werd deze taak opgedragen aan de Rijksarchiefininspectie, een verzelfstandigde dienst. Handeling 345, die gaat over het rapporteren over het toezicht aan de minister van Cultuur, komt dan ook voor beide actoren voor. De waarderingen zijn echter niet gelijk. Voor de Algemene Rijksarchivaris wordt voorgesteld de inspectierapporten te bewaren op grond van criterium 5 en de overige stukken na 15 jaar te vernietigen. Voor de actor de Rijksarchiefininspectie wordt de totale neerslag van deze handeling op grond van criterium 2 voorgedragen voor bewaring. De Raad adviseert u beide waarderingen te stroomlijnen en pleit daarbij voor het van toepassing verklaren van het waarderingsvoorstel van de Rijksarchiefininspectie.

Handeling 604 beschrijft het ontwikkelen van instrumenten voor de uitoefening van het toezicht op het beheer door de Rijksarchiefininspectie. De neerslag van deze handeling lijkt belangrijke achtergrondinformatie bij de te bewaren inspectierapporten. Toch wordt voorgesteld deze neerslag na 10 jaar te vernietigen. De Raad adviseert u deze waardering te wijzigen in B, in overeenstemming met de waardering van handeling 345. Om dezelfde reden bepleit de Raad bewaring van de neerslag van handeling 605, die gaat om de structurele monitoring van het archiefbeheer bij het Rijk, en van handeling 608, die betrekking heeft op de advisering aan de zorgdragers naar aanleiding van de bevindingen van de archiefinspectie.

Pagina

7

Ons kenmerk

arc-2003.6426/2 en

arc-2003.6517/2

Handeling 2: het opstellen van periodieke verslagen

In afwijking van de lijn die over het algemeen in de selectielijsten van rijksoverheidsorganen wordt gehanteerd, worden in deze lijst behalve de jaarverslagen ook maand- en kwartaalverslagen voor bewaring voorgedragen. De Raad adviseert u aansluiting te zoeken bij de in andere lijsten gemaakte keuze om maand- en kwartaalverslagen te vernietigen als jaarverslagen voorhanden zijn

Handeling 29: het machtigen tot het verrichten van (herstel)werkzaamheden aan kunstvoorwerpen

Gegevens over restauratiewerkzaamheden vormen belangrijke metadata met betrekking tot kunstvoorwerpen. De Raad is het daarom niet eens met het voorstel de neerslag van handeling 29 na 10 jaar te vernietigen. Hij adviseert u deze handeling op grond van criterium 5 voor bewaring in aan te merken.

Handeling 21: het in bruikleen geven van de aan het Rijk toebehorende kunstvoorwerpen

Handeling 85: het in bruikleen geven van voorwerpen uit de collectie
Voor deze vrijwel identieke handelingen worden zeer uiteenlopende vernietigingstermijnen voorgesteld: 10 jaar voor handeling 21 en 100 jaar voor handeling 85. Beiden zijn naar het oordeel van de Raad vanuit het bedrijfsvoeringbelang van de collectiebeheerder niet raadzaam, omdat de termijn niet wordt gerelateerd aan de duur van de bruikleenovereenkomst. Dan kan het voorkomen dat 100 jaar te kort is en 10 jaar te lang. De Raad adviseert u de zorgdrager ertoe te bewegen voor deze handeling een termijn van 5 a 10 jaar te hanteren, te relateren aan het tijdstip van beëindiging van de bruikleenovereenkomst.

Handeling 86: het overdragen van voorwerpen uit de collectie

Deze handeling van het Instituut Collectie Nederland (ICN) suggereert dat er sprake is van eigendomsoverdracht. De voorgestelde waardering is vernietigen na 100 jaar. De Raad adviseert u de formulering van de handeling te verduidelijken. Als hier inderdaad sprake is van eigendomsoverdracht, acht de Raad bewaring van de neerslag van deze handeling op zijn plaats. Vanuit (kunst-)historische optiek is het van belang de ontwikkeling en samenstelling van collecties van instellingen als het ICN vast te leggen.

Handeling 87: het geven van advies aan collectiebeherende instellingen

Het ICN adviseert in het algemeen over de cultuurhistorische waardstelling van voorwerpen en collecties en naar aanleiding van specifieke vragen van collectiebeherende instellingen. Beide soorten adviezen worden begrepen onder handeling 87. De ontwerplijst stelt voor om de neerslag van deze handeling te vernietigen na 100 jaar. De Raad meent dat beide soorten adviezen vanuit de optiek van het historisch onderzoek

Pagina

8

Ons kenmerk

arc-2003.6426/2 en

arc-2003.6517/2

verschillend gewogen moeten worden. Voor de adviezen betreffende cultuurhistorische waardestelling bepleit hij bewaring. Voor de overige adviezen lijkt vernietiging inderdaad op zijn plaats, maar kan volstaan worden met een kortere vernietigingstermijn.

Handeling 90: het doen van onderzoek naar het materiële behoud van cultuurgoederen

Deze handeling beschrijft een van de kerntaken van het ICN. Daarom, en ook vanwege het belang van kennisbehoud, acht de Raad voor deze handeling de waardering bewaren op zijn plaats. De voorgestelde vernietigingstermijn van 100 jaar suggereert een langdurig administratief belang voor het ICN, waardoor problemen zouden kunnen ontstaan door de verplichte overbrenging na 20 jaar van te bewaren bestanden. Uitstel van overbrenging is in dat geval een mogelijkheid waar de zorgdrager op gewezen zou kunnen worden.

Pagina

9

Ons kenmerk

arc-2003.6426/2 en

arc-2003.6517/2

Handeling 93: het opleiden van restauratoren en bijscholen van medewerkers van collectiebeherende instellingen

De voorgestelde vernietigingstermijn voor deze handeling is 100 jaar. De handeling als zodanig is sterk vergelijkbaar met handeling 475 van de minister van Cultuur inzake het verzorgen van de archiefopleidingen. Handeling 475 heeft een vernietigingstermijn van 10 jaar. De Raad adviseert u er bij de zorgdrager ICN op aan te dringen om, ter voorkoming van nodeloze beheerslasten, de vernietigingstermijnen in het algemeen en van deze handeling in het bijzonder af te stemmen op de werkelijke behoeften vanuit het belang van bedrijfsvoering en verantwoording.

Handeling 238: het geven van toestemming om een beschermd cultuurgoed te veilen, te vervreemden, te bezwaren, te verhuren, in bruikleen te geven of bij boedelscheiding aan een niet-ingezetene toe te delen

Handeling 262: het geven van toestemming tot uitvoer van een beschermd cultuurgoed, de Rijkscommissie voor Musea geboord

Beide handelingen worden voorgedragen voor vernietiging na 10 jaar. De strekking van beide handelingen is, dat een beslissing teniet wordt gedaan om een voorwerp op de lijst van beschermde cultuurgoederen te plaatsen, dus onder regime van de Wet Behoud Cultuurbezit te brengen.

Handeling 227 behelst het plaatsen van voorwerpen op de lijst van beschermde cultuurgoederen en wordt voorgedragen voor bewaring.

De Raad is van mening dat handeling 227 enerzijds en 238 en 262 anderzijds twee kanten van dezelfde medaille vormen en daarom ook consistent gewaardeerd dienen te worden. De Raad is van mening dat het voor (kunst-)historisch onderzoek van belang is om de ontwikkeling van de lijst van beschermde cultuurgoederen in het geheel te kunnen volgen: zowel wat er bij

komt als wat er af gaat is interessant en belangrijk. De Raad adviseert u daarom om de waardering van de handelingen 238 en 262 te herzien in B, op grond van criterium 5.

Handeling 348: het bepalen dat archiefbescheiden van een overheidsorgaan naar een rijksarchiefbewaarplaats worden gebracht resp. Het toepassen van bestuursdwang, in het geval dit overheidsorgaan aanwijzingen ter verbetering van de zorg voor zijn archieven niet opvolgt

De grondslag voor deze, met vernietigen na 10 jaar gewaardeerde, handeling ligt in de Archiefwet 1995. De eerdere edities van de Archiefwet, uit 1918 en 1962, kenden een soortgelijke bepaling. Net als bij de handelingen m.b.t. subsidieverlening geldt ook hier, dat elke specifieke wettelijke grondslag tot specifieke handelingen heeft geleid, die sterk vergelijkbaar zijn, maar toch niet gelijk gewaardeerd worden. De handelingen 331 en 333 hebben dezelfde strekking als handeling 348, maar worden voorgedragen voor bewaring. De Raad adviseert u de waardering van handeling 348 hiermee in overeenstemming te brengen.

Pagina

10

Ons kenmerk

arc-2003.6426/2 en

arc-2003.6517/2

Handeling 394: het opstellen van een verklaring van overbrenging

De Raad is het eens met de vertegenwoordiger van de Algemene Rijksarchivaris in het driehoeksoverleg die met succes pleitte voor bewaring van deze neerslag. De Raad is echter van mening dat het meest geëigende bewaarniveau van deze neerslag bij de archiefinstellingen ligt. De Raad is er van overtuigd dat verklaringen van overbrenging al daadwerkelijk door de beheerders van de rijksarchiefbewaarplaatsen worden bewaard, al ontbreekt in deze lijst de handeling die het overnemen behelst van zorg en beheer van door de zorgdrager overgebrachte archieven.

De Raad adviseert de lijst aan te vullen met een dergelijke handeling voor de beheerder van een rijksarchiefbewaarplaats en deze handeling met B 5 te waarderen. De Raad adviseert om handeling 394 van de zorgdrager in aanmerking te laten komen voor vernietiging na afloop van een termijn van 20 jaar.

Handeling 440: het machtigen van de beheerder van een rijksarchiefbewaarplaats tot vervreemden, respectievelijk ruilen, van archiefbescheiden die in een rijksarchiefbewaarplaats berusten

Handeling 442: het machtigen van de minister van Cultuur tot het vervreemden van archiefbescheiden die in een rijksarchiefbewaarplaats berusten

Op verschillende plaatsen in dit advies heeft de Raad gepleit voor bewaring van neerslag die inzicht geeft in de ontwikkeling en samenstelling van collecties van cultuurbeherende instellingen. Ook tegen het voorstel om de neerslag van handeling 440 en 442 te vernietigen heeft de Raad bezwaren. Bezwaren die overigens ook door de deelnemers aan het driehoeksoverleg gedeeld worden, zoals blijkt uit de beraadslagingen over handeling 387. Met succes werd in het

Raad voor Cultuur

driehoeksoverleg gepleit voor het bewaren van verklaringen van vervanging van te bewaren archiefbescheiden 'zodat men op de archiefbewaarplaatsen beschikt over metadata aangaande de eigen collectie'.

Om dezelfde reden adviseert de Raad ook de neerslag van de handelingen 440 en 442 te bewaren.

6. *Advies*

De Raad adviseert u de ontwerpselectielijst vast te stellen voor de periode 1945-2000, met inachtneming van de opmerkingen die gemaakt zijn in dit advies.

Hoogachtend,

mr. W. Sorgdrager
Voorzitter

dr. J.A. Brandenburg
Algemeen secretaris

Pagina

11

Ons kenmerk

arc-2003.6426/2 en

arc-2003.6517/2